

خبر

دور جدید اعتراض‌ها در شیلی

● دور جدید اعتراض‌ها در شیلی آغاز شد و معترضان در سانتیاگو، پایتخت شیلی، با پلیس درگیر شده‌اند و پلیس هم با گاز اشک‌آور و ماشین‌های آب‌پاش با آنها برخورد کرده است.

سیاستن پی‌نی‌یرا، رئیس‌جمهور شیلی، یکی از خواسته‌های اصلی تظاهرکنندگان را برای برگزاری یک همه‌پرسی درباره قانون اساسی جدید این کشور پذیرفته است اما معترضان همچنان به اعتراض‌های ضددولتی خود که از حدود دو ماه قبل آغاز شده، ادامه می‌دهند. در این همه‌پرسی از رأی‌دهندگان سؤال خواهد شد که آیا آنها خواهان جایگزین‌شدن قانون اساسی فعلی هستند که زمان حکومت آگوستو پینوشه، دیکتاتور سابق این کشور، تهیه شده یا نه. روز گذشته، پلیس با استفاده از گاز اشک‌آور و ماشین‌های آب‌پاش تلاش کرد معترضان را از میدان ایتالیا که مرکز تجمعات ضددولتی بوده است، دور کند اما معترضان این میدان را به اشغال خود درآوردند. پی‌نی‌یرا، رئیس‌جمهوری راست‌گرای شیلی، گفته است همه‌پرسی برای تدوین قانون اساسی جدید اواخر آوریل سال ۲۰۲۰ برگزار خواهد شد. پی‌نی‌یرا ابرار امیدواری کرده است تغییر قانون اساسی فعلی به خشونت‌ها و شکاف‌های سیاسی در این کشور پایان دهد. تظاهرات در اعتراض به افزایش قیمت بلیت مترو آغاز شد. دولت این افزایش قیمت را لغو کرد اما تظاهرات پایان نگرفت. شیلی یکی از ثروتمندترین کشورهای منطقه آمریکای لاتین است اما این کشور در زمینه نابرابری اقتصادی هم پیشتاز است.

ویکی‌لیکس:

تردید در حمله شیمیایی به «دوما»

● وب‌سایت ویکی‌لیکس با انتشار چهار سند جدید، از ساختگی بودن حمله شیمیایی سال ۲۰۱۸ در شهر دوما ی سوریه پرده برداشت. بر اساس اسناد درزکرده از سازمان منع تسلیحات شیمیایی، اهالی شهر دوما در حومه دمشق، با گاز کلر مسموم نشده بودند. به گزارش خبرگزاری رسمی سوریه، این وب‌سایت افشاگر با انتشار پیامی در توییتر نوشت: «چهار سند درزکرده از سازمان منع تسلیحات شیمیایی حاکی از آن است که کارشناسان حقیقت‌یابی که سال ۲۰۱۸ به منطقه دوما اعزام شدند، استفاده از گاز کلر در این شهر را بعید می‌دانند.» این وب‌سایت اعلام کرده است پیام‌های ردوبدل‌شده میان اعضای این سازمان نشان می‌دهد یکی از مقامات ارشد سازمان مذکور دستور داده است بخشی از گزارش کمیته حقیقت‌یاب از پایگانی اسناد این سازمان حذف و همه آثار مربوط به تحویل ذخیره سا هر اثر دیگر آن از بین برود. به دنبال ادعای حمله شیمیایی به منطقه دوما در سال ۲۰۱۸، سه کشور آمریکا، فرانسه و انگلیس بدون آنکه برای مشخص‌شدن طرفی که حمله کرده و گزارش‌های بین‌المللی درباره عاملان آن اقدام کنند، دولت سوریه را به انجام آن متهم و به این بهانه اقدام به حملات موشکی و هوایی به برخی مناطق سوریه کردند. دولت سوریه می‌گوید در سال ۲۰۱۳ با همکاری روسیه و تحت نظارت آمریکا و سازمان ملل، همه سلاح‌های شیمیایی‌اش را نابود کرده است.

۱۰ نظامی افغان قربانی حمله طالبان

● یک مقام افغان روز گذشته خبر داد حمله گروه طالبان به ارتش افغانستان در ولایت جنوبی هلمند جان دست‌کم ۱۰ سرباز را کشته است. جمعه‌شب ابتدا انفجاری قوی در یک ایست و بازرسی ارتش رخ داد و سپس نبرد مسلحانه تا چند ساعت بعد ادامه یافت. حمله اخیر به زخمی‌شدن چهار سرباز دیگر نیز منجر شده است. سخنگوی طالبان مسئولیت حمله را پذیرفته و گفته است شورشیان تسلیحات و مهمات ارتش را تصرف کرده‌اند. به رغم آنکه طالبان معمولاً در فصل زمستان به دلیل بارش سنگین برف در کوهستان‌ها حملات خود را کاهش داده و خود را برای درگیری‌های بهاره آماده می‌کند، حملات این گروه در هفته‌های اخیر علیه ایست‌های بازرسی امنیتی در سرتاسر افغانستان ادامه یافته است. حمله مشابهی روز پنجشنبه در ولایت شمالی بلخ به کشته‌شدن شش سرباز افغان منجر شد. در آن حمله نیز ابتدا یک بمب‌گذار انتحاری خودروی خود را منفجر کرد و سپس شورشیان به مقر ارتش حمله کردند. قبل از آن هم حمله به یک ایست بازرسی در ولایت بلخ به کشته‌شدن ۱۵ سرباز افغان منجر شد. طالبان در حال حاضر نیمی از افغانستان را در کنترل خود دارند. طالبان تقریباً هر روز به ارتش افغانستان و نیروهای آمریکایی حمله می‌کند. این در حالی است که گفت‌وگوهای صلح طالبان و ایالات متحده برای پایان‌دادن به جنگ ۱۸ساله افغانستان بار دیگر از سر گرفته شده است.

نبرد بازپس‌گیری ادلب که از ماه آوریل از سوی دولت مرکزی دمشق و حامیانش به‌ویژه روسیه آغاز شده بود، این روزها به اوج خود رسیده و حدود ۲۵۰ هزار غیرنظامی را که در این شهر و اطراف آن زندگی می‌کردند، روانه مرز سوریه و ترکیه کرده است.

گروه‌های کمک‌رسانی شرایط این روزهای ادلب را بی‌سابقه توصیف کرده‌اند؛ صدها هزار نفر با هزاران ماشین خود را به چادرهای مرزی می‌رسانند؛ این درحالی‌که با وجود باران و سرمای زمستانی، این چادرها هم دیگر جای امنی برای آنها نیستند. مرز ترکیه هم‌چنان روی سوری‌ها بسته و خانه برایشان از همیشه ناامن‌تر شده است.

ادلب آخرین مامن گروه‌های تروریستی در سوریه است؛ سوری‌های که حالا ۷۰ درصد آن در کنترل دولت سوریه قرار دارد. ادلب که بیشتر مساحتش تحت کنترل گروه‌ک حیات تحریرالشام، از گروه‌های وابسته به القاعده است، حدود ۳۰۵ میلیون نفر ساکن دارد؛ ساکنانی که بسیاری از آنها آوارگانی هستند که از شهرهای دیگر سوریه به ادلب پناه آورده‌اند. ساکنان این منطقه حالا در حالی مجبور به فرار شده‌اند که نیروهای سوری با کنترل بخش‌هایی از این منطقه خطوط مقدم تروریست‌ها را شکسته‌اند و احتمال وقوع نبردی خونین هر لحظه بیشتر می‌شود.

عملیات آزادسازی ادلب هشت ماه پیش آغاز شد و از آن زمان به‌صورت منقطع حملات هوایی در این منطقه انجام می‌شود و نیروهای سوری هر روز بیشتر از گذشته در آن مستقر می‌شوند. گفته می‌شود این حملات تاکنون حدود هزارو ۴۰۰ کشته برجای گذاشته است. در هفته‌های گذشته هم‌زمان با تشدید حملات دولت سوریه در این منطقه، بسیاری از روستاها آزاد شده‌اند و نیروهای سوری اکنون برای کنترل شاهراه استراتژیک در نزدیکی شهر معره النعمان، تلاش می‌کنند. این شهر و شاهرهای که از آن عبور می‌کند، نقطه‌ای استراتژیک است که

دمشق را به حلب در شمال سوریه متصل می‌کند. حلب از سال ۲۰۱۲ در اشغال مخالفان سوری بود و سال ۲۰۱۶ در جنگی دشوار آزاد شد. بازپس‌گیری این شاهراه یکی از مهم‌ترین اهداف دمشق از سال ۲۰۱۶ و بازپس‌گیری حلب بوده است؛ چراکه کنترل آن باعث می‌شود تردد بین شهرها تحت نظارت دمشق انجام و مبادلات درون‌کشوری بسیار تسهیل شود. ادلب سال‌ها موضوع تنش‌های روسیه و ترکیه بود؛ دو قدرتی که در جنگ سوریه مقابل هم قرار گرفته بودند اما در سپتامبر ۲۰۱۸، مسکو و آنکارا با توافقی حمله به ادلب را برای مدتی به تعویق انداختند. ترکیه بر اساس این توافق موظف شد تمامی گروه‌های تروریستی را از این شهر خارج کند

آیا جنگ سوریه به پایان نزدیک می‌شود؟

آوارگان ادلب در راه ترکیه

اما همان‌طور که مسکو پیش‌بینی می‌کرد، ترکیه در عمل به تعهدش ناکام ماند. اکنون به نظر می‌رسد مسکو در حال عمل به وعده‌اش باشد؛ وعده‌ای که هدف نهایی آن پایان‌دادن به درگیری‌ها بر سر ادلب است. اما بسیاری از تحلیلگران معتقدند ترکیه حمله به ادلب و پیامدهای آن را از آن جهت پذیرفته که روسیه، در حمله ترکیه علیه گروه‌های مرزنشین سوریه مداخله نکند. ترکیه اوایل اکتبر حملات نظامی خود را در شمال‌شرق سوریه با هدف پاکسازی کردها از این منطقه آغاز کرد؛ چراکه آنکارا گروه‌های کرد سوری را تروریست می‌داند و با حمایت آمریکا از آنها به‌شدت مخالف است. به‌این‌ترتیب نمی‌توان اتفاقاتی را که اکنون در ادلب رخ می‌دهد، از وقایع

۲۰۱۹، سال ناکامی‌های بن‌سلمان

در این مدت سازمان ملل بارها تلاش کرد به درگیری‌ها در یمن خاتمه دهد اما نتیجه چندان‌ی از این تلاش‌ها حاصل نشده است. در ماه آگوست، امارات، عربستان را تنها گذاشت و اعلام کرد به مشارکت خود در این جنگ پایان خواهد داد. ابوظبی در توجیه عقب‌نشینی از جنگ یمن گفت به حضور نیروهای خود در داخل کشور برای مقابله با تهدیدهای احتمالی ایران نیاز دارد. اما بسیاری از تحلیلگران تحولات منطقه اعتقاد دارند حاکمان عربستان سهم خود در این جنگ را ادا کردند و ادامه‌دادن آن فرسایشی و پرهزینه خواهد بود.خروج امارات از اینئت ائتلاف امیدهای محمد بن‌سلمان برای همراهی این کشور با فشارهای عربستان بر ایران را از بین برد. بن‌سلمان برای بلندپروازی‌های خود در منطقه و جهان نیاز به همراهی محمد بن زاید، حاکم امارات، داشت. در ماه سپتامبر، دو تأسیسات نفتی مهم عربستان مورد حمله پهبادی و موشکی قرار گرفت و انگشت اتهام به سوی ایران نشانه رفت. این حمله باعث شد تولید نفت عربستان به طور موقت به نصف کاهش یابد. ایالات متحده در واکنش اعلام کرد واحدهای دفاع هوایی در اختیار عربستان قرار می‌دهد اما دولت ترامپ هیچ اقدام مستقیمی علیه ایران انجام نداد. این انفعال واشنگتن باعث شد عربستان که در جنگ یمن هم تنها مانده بود و دیگر نمی‌توانست به حمایت ایالات متحده دلگرم باشد، تصمیم بگیرد مذاکره با حوثی‌ها را جدی‌تر قرار داد و تا هرچه زودتر به جنگ پرهزینه و فرسایشی یمن پایان دهد.

محاصره دریایی، زمینی و هوایی قطر با

ماه اکتبر و حمله ترکیه به کردهای سوری جدا کرد. از طرف دیگر ترکیه که میزبان حدود چهار میلیون پناه‌جوی سوری است، اجازه نمی‌دهد پناه‌جویان بیشتری به کشورش وارد شوند. مردم جنگ‌زده و فراری از جنگ سوریه حالا در شرایطی در مرز سوریه و ترکیه اسکان یافته‌اند که گروه‌های امدادرسانی این شرایط را «فاجعه‌آمیز» توصیف و درخواست می‌کنند با تنش‌زدایی از شرایط در ادلب، از فرار موج دیگری از مردمی که به این مناطق پناه می‌آورند، جلوگیری کنند. باین‌حال به نظر می‌رسد دمشق و مسکو برای پایان‌دادن به جنگ ادلب مطمئن هستند. تحلیلگران می‌گویند حجم حملات نظامی در ادلب و پیشروی ارتش سوریه طوری است که به نظر نمی‌رسد سوریه بخواهد این حملات را فعلاً متوقف کند.

درحال حاضر حدود یک میلیون پناه‌جوی سوری در مرز با ترکیه در کمپ‌هایی مستقر هستند که ظرفیتشان تکمیل شده است. بسیاری از گروه‌هایی که به‌تازگی به این منطقه رسیده‌اند، با وجود سرمای سنگین زمستانی مجبورند در کمپ‌های موقت ساکن شوند. این شرایط به گوش ساکنان ادلب هم رسیده است و آنها را به این نتیجه رسانده که «ترجیح می‌دهند زیر بمباران جان بدهند تا خانه‌هایشان را ترک کنند». هم‌زمان امدادرسانی به گروه‌هایی که تصمیم گرفته‌اند در ادلب بمانند، ادامه دارد. امدادگران از وضعیت بحرانی در این شهر می‌گویند؛ دارو به‌شدت کمیاب شده و با توجه به ویرانی بیشتر مراکز درمانی امکان رسیدگی به بیماران به‌ویژه کودکان و سالمندان از همیشه سخت‌تر است. حالا نه‌تنها ساکنانی که در ادلب مانده‌اند، بلکه آتهایی که در مرز به سر می‌برند، منتظرند تا این جنگ به پایان برسد؛ جنگی که ۹ سال به طول انجامید، صدها هزار نفر از آنها را به کشتن داد و میلیون‌ها نفرشان را آواره کرد.

۲۰۱۹، سال ناکامی‌های بن‌سلمان

همراهی امارات، مصر و بحرین مانند جنگ یمن نتایجی مرک‌بار در پی نداشت اما اثرات گسترده‌ای در منطقه ایجاد کرد. این اقدام باعث شد ترافیک هوایی، مشارکت‌های تجاری و زندگی شش خانواده سلطنتی در منطقه مختل شود و روز به روز انتقادها از محمد بن‌سلمان به دلیل درپیش‌گرفتن سیاستی غیرواقع‌بینانه و بی‌نتیجه افزایش یابد. محمد بن‌سلمان و شرکایش توانایی قطر را نادیده گرفته بودند. این کشور کوچک از ثروت عظیم گازی بهره‌مند است و به‌راحتی می‌توانست با مشارکت با غرب اثرات تحریم عربستان را کاهش دهد، رابطه حسنه قطر با ترکیه باعث شد منابع غذایی گسترده و بازار جدیدی در اختیار دوحه قرار گیرد و رابطه دو کشور نه‌تنها محدود نشد، بلکه توسعه یافت. ایالات متحده نیز به دلیل قراردادن بزرگ‌ترین پایگاه نظامی خود در خاورمیانه در قطر حاضر به همراهی با عربستان در مقابله با این کشور نشد. در ماه سپتامبر هم ملاقات دوستانه ترامپ و امیر قطر در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در عربستان و این واقعیت را نمایان‌تر کرد که واشنگتن حاضر نیست برای بهبود رابطه خود با ریاض، دوحه را قربانی کند. این موضوعات باعث شد عربستان هم برای پایان‌دادن به چالش قطر چراغ سبز نشان دهد تا بیش از این هزینه سیاست‌های نابخردانه محمد بن‌سلمان در منطقه را نپردازد. البته این تحولات فرصتی طلایی را در اختیار عربستان قرار داد تا مانع از افزایش هزینه‌های دو اشتباه بزرگ بن‌سلمان در یمن و قطر شود.

منبع: Responsible statecraft

حداقل ۹۰ کشته در انفجاری در پایتخت سومالی

روز مرگ بار موگادیشو

اما همچنان نقاطی در این کشور را در اختیار دارد. مقام‌های امنیتی و پلیس سومالی مانع از ورود خبرنگاران به محل انفجار شدند و مقام‌های پزشکی و درمانی هم از اعلام تعداد قربانیان و مجروحان این انفجار منع شده‌اند.

این انفجار در حالی صورت می‌گیرد که قرار است در ماه‌های آینده مسئولیت تأمین امنیت در سومالی از نیروهای تحت فرمان اتحادیه آفریقا به نظامیان سومالی سپرده شود و این انفجار تردیده‌ها درباره توانایی نیروهای امنیتی و نظامی سومالی را در تأمین امنیت این کشور افزایش می‌دهد.

سومالی از سال ۱۹۹۱ و سقوط حکومت نظامی «زیاد باره» برای «سوی جنگ‌سالاران، درگیر جنگ و آشوب داخلی است». زیاد باره از دهه ۸۰ میلادی قدرت را در سومالی در دست داشت. پس از سال‌ها جنگ داخلی، در سال ۲۰۰۹ دولتی ائتلافی در سومالی بر سر کار آمد اما این دولت نیز نتوانسته است بر همه نقاط این کشور واقع در شرق آفریقا کنترل داشته باشد و همچنان گروه‌های شبه‌نظامی در نقاط مختلف سومالی با هم درگیر هستند.

جهان

رویداد

رأی‌گیری پارلمان ترکیه درباره لیبی

● پیش‌نویس قانون اعزام نیروی نظامی ترکیه به لیبی روز دوشنبه به ریاست پارلمان ترکیه ارائه و روز پنجشنبه در جلسه‌ای فوق‌العاده به رأی گذاشته خواهد شد. در حالی پارلمان ترکیه لایحه اعزام نیرو به لیبی را به رأی می‌گذارد که آنکارا درخواست لیبی برای حمایت نظامی را تأیید کرده است. به گفته مقام‌های حکومت اردوغان، دولت وفاق ملی لیبی برای مقابله با حملات نیروهای موسوم به نیروهای «ارتش ملی» تحت فرماندهی خلیفه حفتر به‌صورت رسمی از ترکیه حمایت نظامی هوایی، زمینی و دریایی درخواست کردند.

وزرای خارجه اروپایی در راه لیبی

● دولت وفاق ملی لیبی از تصمیم وزرای خارجه کشورهای ایتالیا، آلمان، بریتانیا و فرانسه برای سفر به طرابلس در تاریخ هفتم ژانویه خبر داد. وزارت خارجه دولت وفاق ملی لیبی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد «محمد سیاله»، وزیر خارجه این کشور، در گفت‌وگوی تلفنی با «جوآپ بول»، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، تحولات جاری و اقدام‌های «خلیفه حفتر»، فرمانده موسوم به نیروهای ارتش ملی در شهرهای غربی لیبی و طرابلس را مورد بحث و بررسی قرار دادند». این مقام اروپایی بر عزم خود برای دیدار از لیبی در تاریخ هفتم ژانویه به‌همراه وزیر خارجه ایتالیا، آلمان، بریتانیا و فرانسه به‌منظور رایزنی با «فائز السراج»، رئیس شورای ریاستی لیبی و برخی دیگر از مسئولان دولت وفاق تأکید کرد.

«عبدالعزیز جراد»

نخست‌وزیر جدید الجزایر

● خبرگزاری رسمی الجزایر گزارش داد که «عبدالمجید تبون»، رئیس‌جمهوری این کشور «عبدالعزیز جراد» را به‌عنوان نخست‌وزیر منصوب کرد. جراد ۶۵ساله که زمانی در دوره ریاست‌جمهوری «الیمین زروال»، مدیر کل دفتر ریاست‌جمهوری بود، استاد دانشسرای علوم سیاسی الجزایر و تحلیلگر سیاسی است. در همین حال هزاران نفر از مردم معترض این کشور در چهل‌وپنجمین جمعه‌متوالی به خیابان‌های پایتخت الجزیره آمده و خواستار تغییرات بنیادی در ساختار قدرت در این کشور شدند.

پوتین باعباس دیدار می‌کند

● ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، در سفر ماه ژانویه ۲۰۲۰ خود به سرزمین‌های اشغالی با محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین نیز در بیت لحم دیدار خواهد کرد. تشکیلات خودگردان فلسطین پس از وعده انتخاباتی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، برای الحاق دره رود اردن به سرزمین‌های اشغالی، برای قطع روابط با اسرائیل و آمریکا اعلام آمادگی کرده است. روسیه از تأسیس کشور فلسطین حمایت می‌کند. برخی منابع و تحلیلگران پیش‌بینی کرده‌اند که دیدار پوتین با نتانیاهو و عباس در جریان این سفر می‌تواند به‌عنوان کاهش تنش میان دو طرف تلقی شود.

ایوانکا ترامپ:

شاید دیگر مشاور پدرم نباشم

● ایوانکا ترامپ، دختر ۳۸ساله دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در مصاحبه با برنامه «رودروو» به ملت، که از شبکه سی‌بی‌اس این کشور پخش می‌شود، گفت ممکن است در صورت رسیدن مجدد پدرش در سال ۲۰۲۰ به ریاست‌جمهوری دیگر به‌عنوان کارمند و مشاور او کار نکند. ایوانکا ترامپ همراه همسرش، جرد کوشنر که او هم به‌عنوان مشاور دونالد ترامپ فعالیت می‌کند، سه فرزند به نام‌های آرابلا، هشت‌ساله، جوزف شش‌ساله و تئودور سه‌ساله دارند.

بایدن به دادگاه ترامپ نمی‌روم

● جو بایدن، نامزد انتخابات ۲۰۲۰ می‌گوید در صورت احضار از سوی سنا برای حضور در جلسه دادگاه استیضاح «دونالد ترامپ»، نه؟ ترامپ هم قسبر درمی‌رود. این قضیه اصلاً شوخی نیست». بایدن گفت که این اقدام، یعنی حضور او در جلسه استیضاح، بخشی از ترغند ترغیب برای «برداشتن تمرکز از خود» است. او افزود: «فکرش را بکنید. او مدام این کار را می‌کند، در تمام مدت، نگاه‌ها را از خود به جای دیگری معطوف می‌کند. این آدم قانون اساسی را زیر پا گذاشته است. او در کاخ سفید این حرف‌ها را زد. او تأیید کرد که از اوکراین درخواست کمک کرده است».